

ПАРТІЙНА СТРУКТУРИЗАЦІЯ РАЙОННИХ РАД ПЕРШОГО – СЬОМОГО СКЛИКАНЬ НА ПРИКЛАДІ СТАРОВИЖІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ

Ключові слова: районні ради, партизація, партійний спектр, політизація, динаміка, представництво, мотивація.

У вітчизняній політичній системі простежується чітка тенденція до зростання ролі політичних партій. Політичні партії є активними суб'єктами політичного процесу практично на усіх рівнях, від загальнонаціонального до місцевого та локального. Однак, їхня активність не є постійною і визначається зміною електоральних циклів. Неоднорідною є й системність роботи політичних партій на різних територіальних рівнях. У даному контексті, особливістю місцевого рівня є можливість безпосереднього знайомства представників політичних партій, що кандидують у виборні органи влади та електорату, Часто виборець має утверджену думку про потенційного кандидата, а партійна приналежність останнього розцінюється як ситуативне явище і відходить на другорядний план частково посилюючи, або послаблюючи, рейтинг. Більшість політологічних досліджень процесів партійної структуризації зосереджуються на загальнодержавному рівні, водночас місцевий (районний) рівень залишається недостатньо вивченим.

Мета і завдання нашого дослідження полягають у висвітленні динаміки включення політичних партій у формування органів місцевого самоврядування районного рівня на прикладі Старовижівської районної ради Волинської області.

Нижня хронологічна межа дослідження визначається першими демократичними виборами на альтернативній основі, верхня – адміністративною реформою у наслідок якої райони було укрупнено, а отже змінено й умови роботи місцевих партійних осередків.

Перші демократичні партії в Україні почали реєструватись з осені 1990 року, відповідно, не могли брати участь у виборах до рад, що проходили у березні того ж року, пізніше в законодавчому порядку було визначено вважати зазначене скликання органів місцевого самоврядування першим [8].

Оскільки на момент виборів КПРС не було жодної партійної альтернативи – висновки про ідеологічний плюралізм в депутатському корпусі місцевих рад можуть мати лише опосередкований характер. Зокрема було виявлено, що серед депутатів районних рад Волинської області помітною була частка позапартійних котрі, водночас, не були кандидатами в члени КПРС, або членами ВЛКСМ. Відповідно, можемо стверджувати, що представники даної категорії не поділяли комуністичної ідеології. Звичайно, чисельність ідеологічно відсторонених від комунізму не обмежувалась позапартійними, оскільки більшість депутатів місцевих рад перебували у КПРС заради професійного зростання, або збереження займаних посад.

В середньому частка позапартійних у районних радах області першого скликання становила 14,75 %. Найвищою вона була у Рожищенському – 22 %, Любомльському – 20 %, Старовижівському – 20 % районах.

Відсутність значної ідеологічної боротьби спричинила і недостатню структурованість електорату, в наслідок чого більшість районних рад не були обрані у повному складі, а відповідно призначалися повторні голосування та повторні вибори. В округах Старовижівської районної ради відбулося ще одне повторне голосування, та четверо повторних виборів [3].

Районні організації політичних партій у Волинській області починають реєструватись з 1993 р., а тому отримали можливість брати участь у виборах до місцевих рад другого скликання, котрі відбулися 26 червня 1994 року. У наслідок зміни законодавства чисельність депутатів у радах зменшилась практично у двічі, однак це не спровокувало посилення боротьби за депутатські місця. В більшості округів вибори відбувались як і у попередній кампанії на безальтернативній основі. Не значний інтерес до виборчої кампанії простежується і у її поверхневому висвітленні в районних газетах.

Склад обраних районних рад був найменш партизованим з усіх попередніх та наступних скликань. В середньому частка членів політичних партій в депутатському корпусі районних рад області становила 12,4 %. П'ять із шістнадцяти районних рад повністю складались із позапартійних депутатів. Старовижівська районна рада була найбільш партизованою в області, членами партій були 64 % її депутатів. При чому, за даним показником вона більш як у двічі випереджала найближчу до себе Любешівську районну раду із 25 % партійних депутатів. Старовижівська районна рада включала весь спектр політичних сил представники яких здобули місця в районних радах області, на той час це було чотири партії: КПУ – 9 депутатів, НРУ – 5, СелПУ – 1, КУН – 1 [5]. Істотна зміна партійної структури районних рад не спричинила суттєвих змін їхнього персонального складу.

Виборча кампанія 1998 року проходила за новим Законом України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів». Даний закон передбачав обрання рад, за мажоритарною системою відносної більшості по багатомандатних виборчих округах, однакової кількості депутатів від

кожної територіальної громади, не залежно від чисельності її населення [7]. В наслідок такого нововведення чисельність Старовижівської районної ради зросла до 60 депутатів, проти 25 у попередньому складі. Партійні квитки мали п'ять депутатів (8 %, при тому, що середній показник по інших районних радах області становив 18,5 %) із них 2 – представники КПУ, один – НРУ, один – АПУ, один – УРП. Така різниця із попереднім скликанням, очевидно була наслідком відсутності системної роботи партійних осередків та зміною персонального складу ради. Загалом в області до районних рад своїх представників провели 13 партій, що у три рази перевищувало даний показник у попередньому скликанні [9].

Місцеві вибори 2002 р. відбулися за попередньо апробованим законом. За результатами виборчої кампанії районні ради Волинської області на 43 % склалися із партійних депутатів. Своїх представників у районних радах мали 24 політичні сили, в порівнянні з попередніми виборами даний показник зріс у 1,8 рази. Зросла представленість політичних партій і у Старовижівській районній раді, тепер тут були представники 12 політичних сил. Виявилося, що успіх партії залежав не лише від розгалуженості мережі первинних партійних утворень, а й ряду інших факторів: наявність адміністративного ресурсу, популярність партійного бренду, кадровий потенціал та обрана соціальна база. Наприклад, найбільше депутатів (7) представляли АПУ серед них начальник управління сільського господарства та чотири – голови сільськогосподарських підприємств; Трудова Україна мала п'ять депутатів серед них завідувач районним відділом освіти та чотири директори шкіл району[4].

Суттєве посилення ролі політичних партій у формуванні місцевих рад значною мірою було зумовлено прийняттям нового Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» [6], котрий запроваджував пропорційну виборчу систему до обласних, районних та міських рад. Таке нововведення спричинило партизацію органів місцевого самоврядування. Районні ради області на 87 % склалися із членів політичних партій.

Старовижівська районна рада, п'ятого скликання, на 88 % складалася із партійних депутатів. Інші, ідучи за списками партій, залишалися позапартійними. Своїх представників мали 10 політичних сил. Найбільше місць отримала «Батьківщина», НСНУ, НР, НП [10]. Запровадження пропорційної виборчої системи відобразилося не лише на партійній структурі районної ради, а й на зниженні якості представництва територіальних громад району, із 60 депутатів ради 50 % проживав у райцентрі.

Районні осередки політичних партій не змогли наростити власного кадрового потенціалу і до виборів 2010-го року і знову були змушені залучати до списків позапартійних кандидатів. Із семи представників Партії регіонів у Старовижівській районній раді троє не були її членами, а із двох депутатів від Народної партії партійним був один, схожа ситуація була в ПРП, НРУ. Від Сильної України пройшов один депутат, і той не був її членом. Загалом, у раді були представники одинадцяти політичних партій найбільше представників мали уже зазначені [11]. Представництво територіальних громад ще послабилося, 62 % депутатів були жителями районного центру.

Партійна структуризація районної ради значно погіршилася за результатами місцевих виборів 2015 р.. Виборче законодавство унеможливило самовисування кандидатів, однак за результатами виборів частка позапартійних у раді становила 73 %, що майже у три рази перевищувало даний показник попереднього скликання. До районної ради пройшли представники семи політичних партій: БПП «Солідарність» – 8 осіб, ВО «Батьківщина» – 5, «Українське об'єднання патріотів – УКРОП» – 5, Громадянська позиція 5, ВО «Свобода» – 4, АПУ – 4, Радикальна партія Ляшка – 3 [2]. Жодна із політичних сил у районній раді не змогла обійтися власними партійними кадрами. У списках БПП «Солідарність» та Громадянської позиції не було жодного члена даних політичних сил. Найкраще партійну роботу змогли організувати ВО «Батьківщина» і ВО «Свобода», однак все ж були вимушені висувати і позапартійних кандидатів.

Таблиця 1.

Чисельність політичних партій та частка позапартійних депутатів у Старовижівській районній раді I–VII скликань

скликання	I	II	III	IV	V	VI	VII
партії	1	4	3	12	10	11	7
позапартійні	25 %	36 %	92 %	57 %	12 %	25 %	73 %

Джерело: складено автором за матеріалами офіційних повідомлень про результати виборів.

Отже, на основі аналізу результатів виборів до Старовижівської районної ради I–VII скликань чітко відстежується тенденція до безпосередньої зумовленості темпів партійної структуризації на регіональному рівні із аналогічними процесами загальнодержавного масштабу, а також типом виборчої системи до органів місцевого самоврядування. Повністю аполітичною Старовижівська районна рада не була жодного скликання. Ймовірною причиною цьому є особистий авторитет кандидатів у депутати, аніж належна робота місцевих партійних осередків. Помітне представництво

політичних партій у районній раді часто має виражені ознаки застосування адміністративного ресурсу. Вираженою є тенденція до зростання чисельності партій, що мають представництво у районних радах, однак більшість із них втрачають таке представництво у наступних скликаннях. Запровадження пропорційної виборчої системи проявили помітний кадровий голод навіть серед рейтингових партій. Водночас, не високий ступінь персонального оновлення районних рад вказує на особисті симпатії виборців, незалежно яку політичну партію представляю кандидат.

Джерела та література:

1. Малиновський В. Я. Становлення і розвиток місцевого самоврядування у Волинській області (1990–2010 рр.): монографія. Луцьк: Ініціал, 2013. 352 с.
2. Обрані депутатами ради у виборчому окрузі. URL: https://cvk.gov.ua/pls/vm2015/pvm058_1pid112=21pid102=824pf7691=824pt001f01=100rej=0pt00_t001f01=100.html.
3. Підсумки виборів депутатів районної ради народних депутатів. *Сільські новини*. 1990 № 30. 13 березня.
4. Повідомлення районної виборчої комісії про обраних депутатів Старовижівської районної ради 31 березня 2002 року. *Сільські новини*. 2002. №26.
5. Повідомлення районної виборчої комісії про підсумки виборів районної ради народних депутатів. *Сільські новини*. 1994. № 44.
6. Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів: Закон України від 06.04.2004 р. № 1667-IV. *Урядовий кур'єр*. 2004. 10 квіт. С. 7–22.
7. Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів: Закон України від 14.01.1998 р. № 14/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 3–4.
8. Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад): Закон України від 24.06.2004 р. № 1866-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1866-15>.
9. Про реєстрацію депутатів Старовижівської районної ради. *Сільські новини*. 1998. № 29.
10. Про результати голосування та список обраних депутатів Старовижівської районної ради у багатомандатному виборчому окрузі 26 березня 2006 року. *Сільські новини*. 2006. №17.
11. Результат виборів депутатів рад. URL: <https://www.cvk.gov.ua/pls/vm2010/wp0011.html>.

Олександр Дем'янюк (Луцьк)

САКРАЛЬНА АРХІТЕКТУРА СТАРОВИЖІВЩИНИ: ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧІ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ-ІНФОРМАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Під час роботи попередніх конференцій, які відбувалися на Старовижівщині у 2011 й 2015 роках, наша дослідницька увага вже була сконцентрована на питаннях пов'язаних із туристичною привабливістю Старовижівщини [1] та дослідженнях особливостей православних храмів краю, які входять до національної архітектурної спадщини (пам'ятки містобудування та архітектури України, пам'ятки містобудування та архітектури місцевого значення) [2].

Сьогодні, після процедури укрупнення адміністративно-територіальних одиниць Волинської області й формування чотирьох районів, повстає проблема репрезентації окремих адміністративних одиниць, виявлення та пропагування унікальних особливостей певної території, об'єктів культурної й архітектурної спадщини, позаяк значна частина з них випадатиме із загального туристичного контексту щойно створених районних адміністрацій. Тому виникає доцільність пропагувати ті туристичні об'єкти, які з різних причин можуть бути позбавлені перспективи інформаційного звучання.

Для відповідного інформування нами обрано два архітектурних об'єкти сакрального спрямування, які, на наш суб'єктивний погляд, уособлюють унікальність дерев'яної архітектури Старовижівщини. Абстрагуючись від релігійної приналежності храмів сьогодні, зосередимося на історії цих культурних об'єктів, їхніх особливостях, цікавих фактів із історії пам'яток.

Свято-Покровський храм, що в с. Дубечне Ковельського району (до 2021 – Старовижівського району Волинської області), був відкритий 14 жовтня 1902 року. Збудовано його було неподалік від попереднього, який сягав своєю історією XVI століття. На жаль, він пішов під воду, адже був там, де тепер озеро Міщане, про що засвідчують археологічні знахідки [3, 149]. У 1762 році на кошти парафіян виросла нова дерев'яна церква, а поряд із нею – дзвіниця. Свято-Покровський храм належав до греко-католицького обряду. На 1868 рік церква вже була ветха, як значиться в документі, вимагала нової побудови. Церква володіла землею у розмірі 116 десятин, а саме: 75 дес. – рілля, 30 дес. – сіножать, 5

Управління культури, з питань релігії
та національностей Волинської обласної державної адміністрації
Ковельська районна рада
Ковельська райдержадміністрація
Старовижівська територіальна громада
Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України
Центр дослідів Волині при Волинському національному університеті
імені Лесі Українки
Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти
Волинський краєзнавчий музей
Державний архів Волинської області

«Минуле і сучасне Волині та Полісся. Старовижівщина та її населені пункти в історії України і Волині»

*Науковий збірник
Випуск 70*

**Матеріали LXX Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої
конференції, присвяченої 30-річчю проголошення Незалежності України,
500-річчю від першої писемної згадки с.Чевель та 150-й річниці церкви
Різдва Пресвятої Богородиці с.Чевель.
29 жовтня 2021 року**

**Луцьк – Стара Виживка
2021**

УДК [93 + 02] (477.82) 08
ББК 63.3(4 УКР – 4 ВОЛ) я 43+78.33
М 62

Минуле і сучасне Волині та Полісся. Старовижівщина та її населені пункти в історії України та Волині. Науковий збірник. Випуск 70. Матеріали Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, Луцьк-Стара Виживка. Упоряд.: Г. Бондаренко, В. Недзельський, А. Силюк, С. Чибирак. Луцьк, 2021. – 222 с.

У збірнику вміщено статті та повідомлення про Старовижівщину, її природу, історію від найдавніших часів, культуру, етнографію, населені пункти, історичні постаті тощо.

Розраховано на широке коло краєзнавців, дослідників, науковців, музейних, архівних і бібліотечних працівників.

Оргкомітет конференції

Бондаренко Геннадій – голова ВООНСКУ, кандидат історичних наук, професор, голова оргкомітету

Важатко Оксана – директор Волинського краєзнавчого музею

Гулько Геннадій – заступник голови Волинської обласної ради ветеранів, Заслужений працівник культури

Дем'янюк Олександр – заступник голови ВООНСКУ, проректор ВІППО, доктор історичних наук, професор

Камінський Василь – Старовижівський селищний голова

Карасюк Сергій – директор Державного архіву Волинської області

Недзельський Вячеслав – член НСКУ

Силюк Анатолій – заступник голови ВООНСКУ, Заслужений працівник культури

Суцук Оксана – голова Волинської організації УТОПІК, кандидат історичних наук

Чибирак Світлана – відповідальний секретар ВООНСКУ, кандидат історичних наук, доцент

Чубара Ольга – начальник управління культури, з питань релігії та національностей Волинської облдержадміністрації

Матеріали надруковані в авторській редакції

ЗМІСТ

Григорій Недопад ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	3
Ольга Черен, В'ячеслав Шворак ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	5
Василь Камінський ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	6

РОЗДІЛ І. ЧЕВЕЛЮ – 500

Валентина Сливка (Бондар) РІДНОМУ ЧЕВЕЛЮ З НАГОДИ 500-РІЧЧЯ ПРИСВЯЧУЮ СЛОВО	8	
Світлана Міліщук ЧЕВЕЛЬ ВІДСВЯТКУВАВ 500-РІЧЧЯ!	11	
Вячеслав Недзельський З ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ ПІСНІ-ГІМНУ С. ЧЕВЕЛЬ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ДНЯ СЕЛА	13	
<table border="1"><tr><td>Василь Гей</td></tr></table> КОРІННЯ І КРИЛА НАТХНЕННЯ	Василь Гей	19
Василь Гей		
Любов Коць ЦЕРКВА СЕЛА ЧЕВЕЛЬ У ДЖЕРЕЛЬНІЙ БАЗІ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	20	
Валентина Беценко (Смолярчук) ТАК І НЕ СКУШТУВАВ СВЯЧЕНОЇ ПАСКИ... (З історії сім'ї Давида Смолярчука).....	23	
<table border="1"><tr><td>Наталія Легка</td></tr></table> ТРАГЕДІЯ РОДИНИ ПАНЧЕНКІВ – ТРАГЕДІЯ УКРАЇНИ	Наталія Легка	25
Наталія Легка		
Тамара Куц (Резюк) РІДНІ НЕ ВПІЗНАЛИ ПІСЛЯ 8 РОКІВ РОЗЛУКИ	27	
Віктор Смолярчук ЗАГИНУЛИ В БОЯХ ПІД ЧЕВЕЛЕМ.....	28	
Віктор Смолярчук ОРГАНИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ У ЧЕВЕЛІ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (ЗА ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	32	
Вячеслав Недзельський ПРІЗВИЩА ЖИТЕЛІВ СЕЛА ЧЕВЕЛЬ	37	
Тетяна Штик НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ ЖИТЕЛЯМ СЕЛА ЧЕВЕЛЬ	39	
Наталія Капітула ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я СЕЛА ЧЕВЕЛЬ.....	42	
Антоніна Кулик НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ЖИТЕЛЯМ СЕЛА ЧЕВЕЛЬ.....	43	

Тетяна Гаврилюк ЗАЙНЯТИСТЬ ЖИТЕЛІВ СЕЛА ЧЕВЕЛЬ	43
Лариса Філіпчук ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛЕННЯ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ СЕЛА ЧЕВЕЛЬ	45
Наталія Ковальчук «СЕЛО ЧЕВЕЛЬ: ІЗ ГЛИБИНИ ВІКІВ – ДО СЬОГОДЕННЯ»	46
Олександр Добиш ПРИРОДНИЙ ОБ'ЄКТ СЕЛА ЧЕВЕЛЬ - ОЗЕРО СВЯТЕ	48
Олександр Карпук ДІД ЗАПОВІДАВ ЛЮБИТИ ЗЕМЛЮ І ДОПОМАГАТИ ЛЮДЯМ	50
Світлана Мілещук СПОГАДИ БОНДАР (СОПРОНЮК) КАТЕРИНИ ЯКІВНИ ПРО ХУТІР ОСОВА	51

РОЗДІЛ II. ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ, ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО

Геннадій Бондаренко СТАРОВИЖІВЩИНА У КРАЄЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	53
Галина Демчук СИМВОЛІКА СТАРОВИЖІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: ЛОГОТИП	55
Михайло Імберовський ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ - ШАНС ДЛЯ ГРОМАД СТАТИ УСПІШНИМИ	56
Ірина Оліферчук ВІД ІСТОРІЇ – ДО СЬОГОДЕННЯ	57
Геннадій Бондаренко, Григорій Охріменко, Світлана Локайчук, Ігор Маркус, ЦІННІ СТАРОЖИТНОСТІ ВЕЛЬБАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ПРИП'ЯТСЬКОМУ ПОЛІССІ ТА ВОЛИНІ	60
Крішан Акаш МАГДЕБУРЗЬКЕ ПРАВО НА ВОЛИНІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР МІСТА ВИЖВИ У РАННЬОМОДЕРНИЙ ЧАС	65
Віктор Атаманенко ОПИСОВО-СТАТИСТИЧНІ ДЖЕРЕЛА ВИВЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО РОЗВИТКУ ВИЖІВСЬКОГО КЛЮЧА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVI СТ.	71
Ірина Рибачок НАДАВЧІ ЛИСТИ ТА ПРИВІЛЕЇ ВЛАСНИКІВ МІСТ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ВОЛИНІ (КІНЕЦЬ XVI – ПЕРША ПОЛОВИНА XVII СТ.)	78
Василь Денисюк ВИЖІВСЬКИЙ МАЄТОК У 60–90-х РОКАХ XVIII СТ.	81
Сергій Яровенко СТАРОВИЖІВЩИНА У ВІЙСЬКОВІЙ ІСТОРІЇ	86
Володимир Кичилук СТАРОВИЖІВЩИНА У ВІЙНІ 1812 РОКУ	100

Василь Пахолок ПАРТІЙНА СТРУКТУРИЗАЦІЯ РАЙОННИХ РАД ПЕРШОГО – СЬОМОГО СКЛИКАНЬ НА ПРИКЛАДІ СТАРОВИЖІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ	105
Олександр Дем'янюк САКРАЛЬНА АРХІТЕКТУРА СТАРОВИЖІВЩИНИ: ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ-ІНФОРМАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	107
Наталія Ковальчук СТАРОВИЖІВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ТА ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ.....	112
Олена Чабан СВЯТО ПІСЕННОЇ ДУШІ (з нагоди 30-річчя хору "Надвечір'я")	115
Валентина Яриніч СТАРОВИЖІВСЬКИЙ СОЛОВЕЙКО	118

РОЗДІЛ ІІІ. ЕТНОГРАФІЯ КРАЮ

Алла Дмитренко ОБРЯДОВА АТРИБУТИКА ВОЛИНСЬКОГО ВЕЛИКОДНЯ В СИСТЕМІ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	120
Оксана Коваль, Соломія Оксенчук ЧОЛОВІЧІ ЧИНИ У ВЕСІЛЬНОМУ ФОЛЬКЛОРІ СТАРОВИЖІВЩИНИ	125
Оксана Коваль, Юлія Павлюк РЕГІОНАЛЬНА СПЕЦИФІКА ПРИМОВОК У РОДИННІЙ ОБРЯДОВОСТІ СТАРОВИЖІВЧАН	132
Ольга Олексюк ТРАДИЦІЙНІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ СТАРОВИЖІВЩИНИ	139
Микола Якименко ХАТА ЩЕ З ЧАСІВ КРІПАЦТВА.....	145

РОЗДІЛ ІV. НАСЕЛЕНІ ПУНКТИ ТА ІСТОРИЧНІ ПОСТАТІ КРАЮ

Анатолій Трембіцький УКРАЇНСЬКИЙ ПАТРІОТ КОСТЯНТИН ОСТРОЗЬКИЙ – У ПРАЦЯХ ЄВФІМІЯ СІЦІНСЬКОГО І ВОЛОДИМИРА СІЧИНСЬКОГО.....	148
Валентина Надольська ПЕТРО НИКАНДРОВИЧ АБРАМОВИЧ – ДОСЛІДНИК І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ	151
Валентина Клонтер ТРАГЕДІЯ ВОЛИНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ У ПЕРШІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ	153
Геннадій Гулько МАЛОВІДОМІ ГЕРОЇ - ШАХТАРІ З ПОЛІССЯ.....	156
Алла Дмитренко ЖИТТЯ, СПОВНЕНЕ БОРОТЬБИ І ПЕРЕМОГ: ДО 85-ЛІТТЯ ВОЛИНСЬКОЇ КРАЄЗНАВИЦІ ОЛЕКСАНДРИ КОНДРАТОВИЧ	162
Оксана Приступчук, Ольга Лавринюк ЖУРАВЛИНЕ З ГЛИБИНИ ВІКІВ.....	166

Микола Шаясюк АЛЕКСЕСЬ ФЕДІР КОРНІЙОВИЧ - НАРОДНИЙ ВЧИТЕЛЬ, ОРГАНІЗАТОР, СПРАВЖНИЙ ІНТЕЛІГЕНТ І ПАТРІОТ – ЛЮДИНА З ВЕЛИКОЇ БУКВИ.....	169
Микола Шаясюк ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПРО МУДРИХ ВЧИТЕЛІВ (З історії життя творчої і громадської діяльності сім'ї вчителів Миколи Івановича та Ірини Кіндратівни Міщуків з села Мизово)	175
Микола Шаясюк З ДИТИНСТВА РІС ВІРУЮЧОЮ ЛЮДИНОЮ.....	179
Віталій Хвищук ОКРЕМІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ СЕЛА ЛЮТКА.....	182
Микола Якименко ЗЕМЛЯ ТАЛАНОВИТИХ ЛЮДЕЙ.....	185

РОЗДІЛ V. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ КРАЄЗНАВСТВА І ВОЛИНЕЗНАВСТВА

Олександра Кондратович ЕТНОКУЛЬТУРА ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ: НАРИСИ.....	193
Зоряна Кучинко ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ МУЗЕЮ АРХЕОЛОГІЇ ВНУ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ.....	211

РОЗДІЛ VI. РЕЦЕНЗІЇ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ

Михайло Кучинко РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ЯКУБОВСЬКОГО ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА «БОЛОХІВСЬКА ЗЕМЛЯ У XII-XIII СТ. ІСТОРІЯ, МАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА». КАМ'ЯНЕЦЬ- ПОДІЛЬСЬКИЙ, 2020. 344 С.	215
АВТОРИ ЗБІРНИКА.....	217

Підписано до друку 07.09.202. Формат 60×84 1/16
Ум. друк. арк. Замовлення №. Тираж 300.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк офсетний.

Друк ПП Іванюк В. П.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 65.
Свідоцтво Держкомінформу України
ВЛн № 31 від 04.02.2004 р.